

KAMERUN SAĞLIK SİSTEMİ VE VERİLERİ

1- Ülkenin demografik ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler

- **Nüfus** : 23,2 Milyon
 - 0-14 yaş : 42.9% (Erkek 5,001,984/Kadın 4,927,122)
 - 15-24 yaş : 19.6% (Erkek 2,286,244/Kadın 2,257,231)
 - 25-54 yaş : 30.4% (Erkek 3,529,203/Kadın 3,491,125)
 - 55-64 yaş : 3.1% (Erkek 445,181/Kadın 468,388)
 - 65 ve üstü :3.4% (Erkek 337,490/Kadın 386,740)
- **Ortalama Yaşam** : 57,4
- **Ortalama Yaş** : 18,3
- **Nüfus Artış Hızı** :%2,6
- **Anne ölüm Oranı** : 690/100 Bin
- **Bebek ölüm Oranı** : 55,1/1000

- **Resmi Dil** : Fransızca, İngilizce (Yaklaşık 250 yerel dil mevcuttur)
- **Kentleşme Oranı** : %58
- **Din** : Katolik %30, Protestan %15, Animizm %30, İslam %25
- **Etnik Yapı** : Fangs %19,6, Bamiléké, Bamoun %18,5, Douala, Louembous, Bassas %14,7, Peuls %9,6, Tikars %7,4, Mandaras %5,7, Makas %4,9 vd.
- **Başlıca Şehirler** : Douala (3,5 Milyon), Yaounde (2,5 Milyon), Garoua (650 Bin) Bamende (600 Bin), Maroua (450 Bin), Bafoussam (375 Bn)

- **GSMH** : 28,1 Milyar \$
- **KişiBaşı MilliGelir** : 1240 \$ (2476 \$)
- **Büyüme hızı** : %4,7
- **Yoksulluk Oranı** :%40
- **İşsizlik Oranı** :%30 (gençlerde %55)
- **Asgari Ücret** : 50 €
- **Ortalama Ücret** : 150 €

- **GSMH'nın Dağılımı** : Tarım %20, Sanayi %30, Hizmetler %50
- **İşgücünün S. D.** : Tarım %70, Sanayi %13, Hizmetler %17
- **Başlıca Sanayi Dal.** : Petrol, orman ürünleri, alüminyum, gıda işleme, çimento,
- **Başlıca Tarımsal Ü.** : Kakao, kahve, pamuk, kereste, kauçuk, muz, manyok
- **Maden Kaynakları** : Petrol, doğal gaz, alüminyum, boksit, kobalt, demir, altın
- **Petrol Üretimi** : 65.000 varil/gün (yarısını ihraç ediyor)
- **Doğal Gaz Üretimi** : 20 Milyon mk

Kamerun ekonomisi, petrol, kereste, kakao, kahve, muz, kauçuk, pamuk, boksit gibi temel hammaddelere dayanan bir ekonomidir.Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Birliğinin (Kamerun, Çad, Gabon, Ekvator Ginesi, Orta Afrika C., Kongo C.) en büyük ülkesi olan Kamerun, zengin doğal kaynakları, idari yapısı, jeopolitik konumu ve liman imkanları dolayısıyla Orta Afrika'nın giriş kapısıdır.

Petrol ihracatçısı olan Kamerun, dünyanın önemli boksit üreticilerinden de birisidir. Ülkede yeni petrol rezervleri ile doğal gaz ve diğer maden aramaları devam etmektedir. Kamerun aynı zamanda önemli bir kakao, kereste, kauçuk, muz, kahve ve pamuk üreticisidir.

2- Sağlık turizmine ilişkin ana sağlık hizmet sunumu göstergeleri

Kamerun sağlık sisteminin ve altyapısının son derece kısıtlı olan ülkelerden birisidir. Herşeyden önce ülkede hastane yetersizliği mevcuttur, nitekim bin kişiye düşen yatak sayısı 1,3'tür.

Diğer taraftan ülkede sağlık sektörü çalışanları da sayı olarak çok kısıtlıdır. 10 Bin kişiye düşen hemşire, ebe, hastabakıcı vs. 16'dır. Öte yandan 10 Bin kişiye düşen doktor sayısı ise, 2'dir. Ayrıca ülkede önemli düzeyde uzman doktor eksikliği mevcuttur.

Kamerun'da yabancı uyruklu doktorlar faaliyet gösterebilmektedir. Başta Fransız olmak üzere, Avrupalı doktorlar çalışmaktadır. Ayrıca son yıllarda Çinli doktorların da faaliyetleri gözlemlenmektedir.

Esasen ülkede en iyi hastaneler ve klinikler özel hastane ve kliniklerdir. Kamu sektöründeki makine ekipman ve personel sorunları hat safhadadır.

En çok görülen hastalıklar sırasıyla sivrisinek (anofel) kaynaklı malarya ve diğer ateşli hastalıklar, sağlıklı içme suyuna erişim sorunu dolayısıyla schistosomiasis, bakteriyel kaynaklı hastalıklar, pneumoniae enfeksiyon kaynaklı hastalıklar, hepatit A ayrıca tifo, menenjit, verem ve HIV gibi hastalıklar da başlıca hastalıklar arasındadır.

Toplumun yaklaşık yarısının sağlık hizmetlerine erişimi yoktur. Öte yandan, ülkede ilaç endüstrisi olmadığından, tüm ilaçlar ithal edilmektedir. Başta Avrupa menşeli ilaçlar olmak üzere, piyasada Hint ve Çin menşeli ilaçlar da bulunmaktadır. Genel olarak hastanelerde temel ekipmanlarda bile büyük eksiklikler vardır, öte yandan ekipman konusunda çok ciddi eksiklikler başta olmak üzere, uzman doktorların da yetersizliği nedeniyle ülkede bir çok tedavi ülkede yapılamamaktadır. Bir çok ekipman ithalat yoluyla temin edilmektedir. Ayrıca hibe ve yardım kapsamında da temin edilme cihetine gidilebilmektedir.

Esasen bir çok sağlık operasyonu gerek ekipman eksikliği, gerek uzman doktor eksikliği dolayısıyla bir çok sağlık operasyonu ülkede yapılamamaktadır. Bu tür tedavileri daha çok hastalar kendi imkanları çerçevesinde Avrupa'ya gitmek suretiyle görmektedirler.

3- Sağlık harcamalarının finansman dağılımı nasıldır?

Sağlık harcamalarının GSMH'ya oranı %5 düzeyindedir. Toplam kamu sağlık harcamaları kamu harcamalarının %9'u düzeyindedir. Ayrıca kişi başı yıllık sağlık harcaması yaklaşık 100 \$ düzeyindedir.

Ülkede sağlıklı işleyen bir sosyal sigorta mekanizması yoktur, bu yüzden hemen hemen tüm hizmetleri kamu da dahil olmak üzere ücret mukabili yapmaktadır. Ayrıca ilaç konusunda kamu katkı payı yok denecek düzeydedir. Öte yandan çalışanların büyük bir çoğunluğu zaten kayıt dışı olduğundan pratikte sağlık harcamalarını bireyler kendileri finanse etmektedir. Ülkede ayrıca başta Avrupalı sigorta şirketleri olmak üzere özel sağlık sigortası mevcuttur. Daha ciddi gelir grubu olan kesimler özel sağlık sigortası yaptırmaktadır.

4- Ülkedeki sağlık hizmeti eğitimine ilişkin genel bilgiler

Ülkede Yaounde-Douala-Dchang-N'Gaoundere gibi büyükşehirlerdeki üniversiteler bünyesinde tıp fakültesi diş hekimliği fakülteleri mevcuttur. Ancak gerek öğretim üyesi ve uzman gerek ekipman yetersizliği nedeniyle bu fakülteler ciddi sıkıntılar yaşamaktadır.

5- Sağlık hizmeti sunumuna ilişkin oranlar

Kamerun'da büyük çoğunluğu özel klinik olmak üzere yaklaşık 30 tane hastane ve klinik mevcuttur. Bunların büyük bir bölümü büyük şehirlerdedir. Yabancı firmalara açık olan sektörde, özel yatırımcıların yanı sıra Çin'in hastaneleri mevcuttur. Sözkonusu özel yerli-yabancı kaynaklı hastaneler, tüm bölümleri olan sağlık tesisleri niteliğinde değildir.

Halihazırda Yaounde'de Türk diş hekimi tarafından işletilen bir diş kliniği mevcuttur. Bunun dışında Kamerun'da bir yatırım mevcut değildir. Öte yandan, zaman zaman Türkiye'den gönüllü doktorlardan oluşan heyetler, gelip teşhis ve tedavi yapmaktadırlar.

Ülkede yeteri kadar tam ekipmanlı laboratuvarlar mevcut değildir, bir çok konuda bu alanda yatırıma ihtiyaç vardır.

6- Ülkedeki ilaç sektörünün çalışma prensiplerine ilişkin bilgiler?

Kamerun'da ciddi olabilecek bir ilaç üretimi yapılmamaktadır. Bu alan yatırıma açık bir alandır. Öte yandan, ilaç ithalatında öncelikle Sağlık Bakanlığı bünyesindeki kontrol laboratuvarına kayıt ve izin gerekmektedir. Sözkonusu izinler her ilaca mahsus yapılmakta olup, ruhsatlandırma sonrası sözkonusu ilacın ithalatı ve dağıtımı yapılabilmektedir. Halihazırda ilaç dağıtımını Laborex adlı Fransız orijinli firmanın büyük ölçüde etkin olduğu bir yapıya sahiptir. Bununla birlikte yerel dağıtım grupları da mevcuttur. İstisnalar hariç olmak üzere, hemen hemen bütün ilaçlar bulunabilmektedir, aksi durumda dağıtım şirketi tarafından Avrupa'dan getirilmektedir.

Kamerun'da daha önce de belirtildiği üzere, gerek uzman yetersizliği, gerek altyapı ve ekipman eksikliği dolayısıyla, temel sayılabilecek operasyonlar yapılmakla birlikte, bir çok operasyon yapılamamaktadır.